

Joensuun Latu ry

Pitkän vaelluksen /
hiihtovaelluksen

riskianalyysi

Toiminta: VAELLUS/ HIIHTOVAELLUS	Kohde/reitti:	Laatijat:	Päiväys:
---	----------------------	------------------	-----------------

Tilanne	Riski	Mahdolliset seuraukset	todennäköisyys ja haitallisuus	Toimenpiteet
etukäteen/ ennen lähtöä	alivarustautuminen tai alivalmistautuminen	välttämättömien varusteiden puuttuminen, rikkoutuminen tai joutuminen käyttökelvottomaksi esim. puhelin, valo, teltta, rinkka jne.	epätodennäköinen, haitallinen	Huolellinen tutustuminen retken vetäjän laatimaan varusteluetteloon ja matkakuvaukseen etukäteen sekä sen mukaan varustautuminen. Käydään ryhmänä läpi tärkeimmät varusteet. Varataan varusteiden korjausvälineitä, varavirtalähteitä valoille ja puhelimelle.
auton pakkaaminen ja lähtöpaikalle matkustaminen sekä varusteiden purkaminen	liikenneonnettomuus, eksyminen, auton rikkoontuminen, varusteiden pakkaamisen tai purkamisen yhteydessä loukkaantuminen	matkan keskeytyminen tai viivästyminen, onnettomuudessa loukkaantuminen, varusteiden käsittelyn yhteydessä varusteisiin kolhiutuminen.	epätodennäköinen, vakava	Ajo-olosuhteiden huomioiminen, liikennesääntöjen noudattaminen, huolellisuus, kulkuneuvon huoltaminen ja tarkistaminen etukäteen, ajoreitin selvittäminen ennakkoon, auton pakkaaminen ja purkaminen vuorotellen ruuhkaa välttäten. Turvavyöt, nopeusrajoitukset, huolellisuus ja liikennesääntöjen noudattaminen.
Ennen lähtöä maastoon	informaatiokatkos	erot ryhmän toimintatavoissa	mahdollinen, vähäinen	Retken alussa esittäytyminen, käydään läpi suunnitelma, rutiinit, turvallisuusohjeet ja varusteet. Retkietiketti. Ainakin oppaiden puhelinnumerot kaikilla käytettävissä, tieto missä ollaan, sekä suunniteltu reitti, puhelin, 112

				sovellus. Vetäjällä varusteena kompassi, kartta, pilli ja mahdollisesti gps.
vaelluksen aikana	sääolosuhteet/ääriolosuhteet; myrsky, kova pakkaneen tai helle, äkillinen sään muuttuminen	kylmä- tai kuuma-altistus ja sen aiheuttamat terveyshaitat, vaaratilanteet, huono näkyvyys	mahdollinen, haitallinen	Sääennusteen tarkistaminen. Varustautuminen muuttuviin sääolosuhteisiin. Suojautuminen pakkaselta ja helteeltä. Pidetään lepopäivä, jos on ennustettu myrskysäätä. Vaeltaessa etenemisnopeutta tarvittaessa lasketaan ja leiriäytään ajoissa tai hakeudutaan suojaan. Näkyvyyden hävitessä pysähdytään odottamaan parempaa säätä/näkyvyyttä.
vaelluksen aikana	kylmettyminen	vilustuminen, paleltumat, hypotermia	epätodennäköinen, haitallinen	Tuulenpitävä, riittävä varustus, kerrospukeutuminen. Suojataan erityisesti kädet, jalat, kasvot, korvanlehdet. Taukotakki, vaihdetaan tarvittaessa kuivat varusteet. Varusteiden huolto ja kuivaaminen. Ensiaputaidot ja -välineet, lämpöpeite/avaruuslakana, tarvittaessa avun hälyttäminen, kiireellisessä hädässä 112.
vaelluksen aikana	fyysinen ja/tai psyykkinen yllirasitus	väsymys/uupuminen	mahdollinen, haitallinen	Retkeen suhteutettuna riittävä fyysinen kunto, omien rajojen ja voimien tunnistaminen. Reitin jakaminen sopivin tauoituksin, riittävä lepo, lihas-, ruoka- ja juomahuolto. Ryhmän jäsenten voimavarojen seuraaminen ja huomioiminen, tarvittaessa jako ryhmiin. Keskustelun ylläpitäminen, toisistaan huolehtiminen.
vaelluksen aikana	hankaavat varusteet, rasittavat liikkeet	hiertymät, rakot, rasitusvammat	mahdollinen, haitallinen	Varusteiden valinta esim. rinkka, kengät/monot sisään ajettu, vaatteet. Etukäteinen riittävä harjoittelu sekä lepo. Tauotus, varusteiden kevennys. Oikeanlainen hiertymien hoito, esim. rakkolaastarit, ihoteippi, tauolla kengät pois ja tarvittaessa sukien vaihtaminen. Ensiapuvälineet, särkylääke.

vaelluksen aikana	kaatuminen, liukastuminen, kompastuminen	nyrjähdykset, venähdykset, murtumat, haavat, mustelmat	mahdollinen, haitallinen	Huolellisuus ja maaston huomioon ottaminen, kävelysauvat, kenkien/monojen valinta, valaistuksesta huolehtiminen (otsalamppu), turvavälit jonossa, ensiaputaitojen hallinta, kylmä, koho ja kompressio, ensiapuvälineet, tarvittaessa avun hälyttäminen, kiireellisessä hädässä 112.
vaelluksen aikana	veden varaan joutuminen	kylmettyminen, hukkuminen	epätodennäköinen, vakava	Jään kestävyuden varmistaminen, turvavälit, jäänaskalit. Vesistön ylityspaikan valinta. Pelastustaidot, ensiaputaidot, 112 sovellus, tarvittaessa avun hälyttäminen.
vaelluksen aikana	sairauskohtaus, sairastuminen	sairauskohtaus, flunssa, kuume, mahatauti, hammaskipu	epätodennäköinen, haitallinen	Vaellukseen mahdollisesti vaikuttavien perussairauksien selvittäminen etukäteen. Sairastuneen leiriytyminen ja oireen mukainen hoito, sekä kuumeeton lepopäivä ennen vaelluksen jatkamista/sairastuneen evakuointi tarvittaessa. Kohtauksen mukainen ensiapu, tarvittaessa avun hälyttäminen, kiireellisessä hädässä 112. Tuttujen ja hyväksi todettujen elintarvikkeiden käyttö. Hygieniasta huolehtiminen. Ensiapuvälineet, särkylääke.
vaelluksen aikana	eksyminen ryhmästä	hätääntyminen, mahdolliset fyysiset seuraukset esimerkiksi kylmettyminen, uupuminen	epätodennäköinen, vakava	Ryhmän liikkumisessa huomioidaan eritahtiset kulkijat, tarvittaessa jakaudutaan ryhmiin. Takaopas huolehtii, ettei kukaan jää jälkeen. Jos kaikesta ennakoinnista huolimatta eksyy ryhmästä, pyritään pysymään rauhallisena, kuuntelemaan ympäristöä ja yritetään sijoittaa ympäristön perusteella itsensä kartalle. Riittävä varustus mm. ruokaa, juomaa, tulenteko välineet.
vaelluksen aikana	keskinäiset ristiriidat	Riitely, erimielisyydet, eristäytyminen	mahdollinen, vähäinen	Huomioidaan kaikki ryhmän jäsenet, ketään ei jätetä ryhmän ulkopuolelle. Ongelmat käsitellään heti niiden ilmettyä. Jokainen tuo asioita rakentavalla tavalla esiin ja pyrkii keskustellen ratkaisemaan ongelmia. Tiedostetaan myös oma henkinen tila ja jaksaminen.

vaelluksen aikana	riittämätön ruokahuolto ja nesteytys	veren sokerin lasku, nestehukka, kuivuminen, fyysisen suorituskyvyn laskeminen	mahdollinen, haitallinen	Riittävä nesteiden ja ravinnon nauttiminen säännöllisesti. Opas huolehtii ruoka- ja juomatauoista.
vaelluksen aikana	huonot elintarvikkeet, ruoan henkeen vetäminen	ripuli, ruokamyrkytys, tukehtuminen	epätodennäköinen, haitallinen	Omasta, työskentelyvälineistä ja ruoka-aineiden hygieniasta huolehtiminen. Aistinvarainen havainnointi ruokatarvikkeiden syömäkelpoisuudesta. Ruokien riittävä kypsentyminen. Varataan ruokailuun riittävästi aikaa. Ensiaputaitojen hallinta, tarvittaessa avun hälyttäminen, kiireellisessä hädässä 112.
vaelluksen aikana	tapaturmat teräaseella	viilto- ja pistohaavat	mahdollinen, haitallinen	Ruoan ja polttopuun tekovälineiden (puukko, saha tai kirves) huolellinen käsittely. Järjestelmällinen työskentely. Valaistuksesta huolehtiminen. Ensiapupakkaus, tarvittaessa avun hälyttäminen, kiireellisessä hädässä 112.
vaelluksen aikana	tulen käsittely	palovamma, varusteiden palaminen	epätodennäköinen, haitallinen	Tulen huolellinen käsittely sekä nuotiolla että esimerkiksi teltassa polttimon kanssa ruokaa valmistaessa. Asianmukaisen polttoaineen käyttäminen. Metsäpalovaroituksen huomioon ottaminen. Sammutusvälineistön/veden saatavilla pitäminen. Palovamman ensiavun hallinta, vamman viilentäminen, jälkihoito, ensiapuvälineet, tarvittaessa avun hälyttäminen, kiireellisessä hädässä 112.
vaelluksen aikana	biologiset riskit	infektioaudit	mahdollinen, haitallinen	Tilaisuuteen vain terveenä saapuminen. Tarvittaessa suojavälineiden käyttäminen. Turvaväleistä ja hygieniasta huolehtiminen. Seurataan kansallisia ohjeita ja noudatetaan niitä.

Riskin suuruuden arviointitaulukko

Mallin laatineet: Pilvi Tapio, Anni Ignatius, Eero Oura
Hyväksytty Joensuun Ladun hallituksessa 20.1.2021

Tapahtuman todennäköisyys	Tapahtuman seuraukset		
	Vähäiset	Haitalliset	Vakavat
Epätodennäköinen	1. Merkityksetön riski	2. Vähäinen riski	3. Kohtalainen riski
Mahdollinen	2. Vähäinen riski	4. Kohtalainen riski	6. Merkittävä riski
Todennäköinen	3. Kohtalainen riski	6. Merkittävä riski	9. Sietämätön riski